

Subsectorstudie Rijstsector Suriname

Ten behoeve van het Platform Rijstsector

Ondersteund door : Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij

Consultant : Proplan Consultancy

Rapporttitel : Ontwikkeling van een gedetailleerd kostprijs- en prijsmodel voor de rijstwaardeketen

Datum : 14 juli 2025

Faciliteit : Schenking via het Fonds Technische Bijstand Particuliere Sector (FTBP)

Beheerder : Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. (NOB)

In opdracht van het Rijstplatform is een diepgaande sub-sectorstudie uitgevoerd met als doel het ontwikkelen van een kostprijs- en prijsmodel dat de volledige rijstwaardeketen bestrijkt. Deze studie stelt stakeholders in staat om de uitdagingen binnen de sector op een geordende en gestructureerde wijze aan te pakken.

De uitvoering van deze studie is mede mogelijk gemaakt door een schenking vanuit het FTBP, beheerd door de Nationale Ontwikkelingsbank van Suriname N.V. De resultaten vormen een belangrijke stap richting een toekomstbestendige, efficiënte en concurrerende rijstproductie in Suriname.

Deze publicatie dient als fundament voor beleidsvorming, strategische besluitvorming en projectontwikkeling binnen het Rijstplatform en relevante partners.

Finaal rapport

Het ontwikkelen van een gedetailleerd kostprijs- en prijsmodel voor de rijstwaardeketen

Paramaribo,
mei 2025

Afkortingen	3
Voorwoord	3
1. De Rijstsector in Suriname	4
1.1. Historische Trends	4
1.2. De Rijst waardeketen	6
1.3. Rijst in het Meerjaren Ontwikkelingsplan (MOP)	7
2. De Internationale Rijstmarkt	9
2.1. De Wereld Productie, Consumptie en Handel	9
2.2. De Regionale Rijstproductie en Handel	11
2.3. De Europese Rijstproductie en Handel	14
2.4. De Actuele prijzen voor Surinaamse Rijstproducten	14
3. De Productiekosten van Natte Padie	16
3.1. Inleiding	16
3.2. De Vaste Kosten	17
3.3. De Variabele Kosten	20
3.4. De Bottoms-up Kostprijsberekening	20
3.5. De gemiddelde kostprijs versus de gerealiseerde productie	20
4. De Kosten van de Rijstverwerkende Industrie	22
4.1. De verwerking van Natte Padie tot Rijstproducten	22
4.2. De berekening van Af-fabrieksprijzen	23
4.3. De berekening van de Verwerkingskosten Fabriek	23
5. De berekening van het beschikbaar Saldo voor opkoop natte Padie	25
5. Conclusies en Aanbevelingen	26

ANNEXES:

1. Suriname Rijst Database
2. Rekenmodel Kostprijs Waardeketen Rijst

AFKORTINGEN

ACP	African, Caribbean and Pacific countries
ADRON	Anne van Dijk Rijst Onderzoekscentrum Nickerie
CARICOM	Caribbean Community
CARIFORUM	Caribbean Forum
CET	Common External Tariff
CIF	Cost, Insurance Freight
EPA	Economic Partnership Agreement
EU	European Union
FAO	Food and Agriculture Organization
GDP	Gross Domestic Product
GRDB	Guyana Rice Development Board
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Points
ITC	International Trade Center
LVV	Ministerie van Landbouw Veeteelt en Visserij
OCT	Oversees Countries and Territories
SAIS	Surinaams Agro Informatie Systeem
SPBA	Surinaamse Padie Boeren Associatie
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats
T&T	Trinidad & Tobago
USA / US	United States of America
VPP	Vereniging van Padie Producenten
VRE	Vereniging van Rijst Exporteurs
VVRE	Vereniging van Verwerkers en Rijst Exporteurs

Voorwoord

De kern van de opdracht is het ontwikkelen van een gedetailleerd kostprijs- en prijsmodel voor de rijstwaardeketen in Suriname.

Het hoofddoel is om goed inzicht te krijgen in de productiekosten om realistische prijzen te kunnen vaststellen voor de diverse producten binnen de keten. Hiertoe wordt in een standaard rekenmodel opgezet, die voor elk volgend seizoen kan worden gebruikt.

De verwachting vanuit de boerengemeenschap is dat er uit de berekende gemiddelde kostprijs ook een opkoopprijs voor natte padie tot stand komt. De realiteit is dat in een geliberaliseerde markt een werkelijke opkoopprijs gebaseerd moet zijn op de waarde die door de markt aan het eindproduct wordt toegekend. De producent van grondstoffen heeft geen invloed op de verkoopprijs van het eindproduct. Voor een eerlijk beeld is het van belang de gehele waardeketen te analyseren.

Het opstellen van een kostprijsmodel die bedoeld is om een afdwingbare opkoopprijs voor een baal natte padie te bepalen is derhalve een onmogelijke opgave (mission impossible). Het is wel een richtsnoer en kan bij actief gebruik tijdig signalen afgeven aan de stakeholders over marktontwikkelingen en verwachte winstgevendheid en eventuele consequenties voor het beleid.

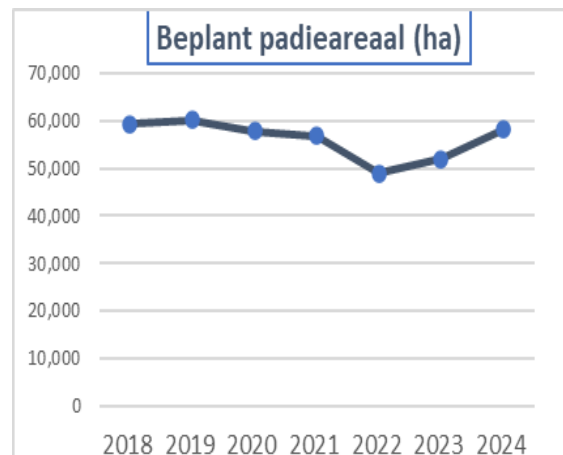
De kostprijs per productie-eenheid verschilt per bedrijf. Het rekenmodel werkt met aannames en gemiddelden. Een goede administratie is in de bevolkingslandbouw eerder uitzondering dan regel. Voor bedrijven met een deugdelijke administratie kan het rekenmodel ook goed gebruikt worden voor de eigen kostprijsberekening van de boer.

1. De Rijstsector in Suriname

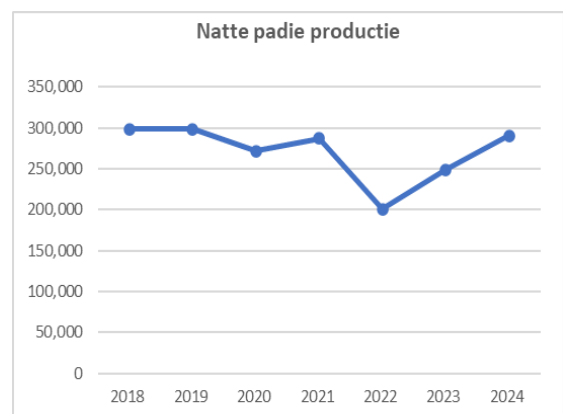
1.1. Historische Trends

De rijstsector in Suriname is reeds geruime tijd in moeilijk vaarwater. Er is sprake van een stagnerende productie, verhoogde productiekosten, een verzwakte internationale concurrentiepositie, een zwakke organisatiegraad, verzwakte instituties en verdeelde organisaties.

Suriname beschikt over een areaal geschikt voor geïrrigeerde padieteelt van ca. 50.790 hectare. Deze arealen kunnen 2 keer per jaar worden ingezaaid. De inzaai van in totaal 62.348 hectare in 2015 daalde naar een dieptepunt in 2022 van 48.960. De inzaaifactor die in 1985 nog 1.73 bedroeg is in dat jaar gedaald naar 0.96, d.w.z. dat slechts circa de helft van het voor de geïrrigeerde padieproductie ingerichte areaal wordt benut.

In 2023 werd die trend omgebogen en het beplante areaal steeg naar in totaal 58.133 hectare in 2024. De inzaaifactor verbeterde naar 1.14.

Ook de natte padieproductie daalde van 395.000 Ton in 1985 naar een dieptepunt in 2022 van 184.235 Ton. Deze neergaande trend is in 2024 omgebogen naar een natte padi productie (vochtgehalte ca. 20%) van 290.665 Ton.

Tabel 1: Padieproductie en Rijstexport vanuit Suriname

Jaar	Staan areaal (ha)	Beplant areaal (ha)	Inzaaifactor	Padieproductie nat (Ton)	Rijst export (Ton)
1985	43.400	74.900	1.73	395.900	
1995	46.567	61.400	1.32	216.000	
2005	49.067	41.500	0.85	185.000	35.877
2015	50.790	62.348	1.23	275.851	99.563
2020	50.790	57.838	1.14	249.836	104.097
2021	50.790	56.861	1.12	263.749	67.591
2022	50.790	48.960	0.96	184.235	42.466
2023	50.790	51.894	1.02	228.888	42.634
2024	50.790	58.133	1.14	290.665	45.404

Bron: SAIS, Ministerie van LVV.

De padie is in dat jaar verwerkt tot diverse rijstproducten welke grotendeels op de lokale markt werden afgezet en 45.404 Ton werd geëxporteerd met een exportwaarde van ca. US\$ 27 miljoen, ongeveer 1.2% van de totale exportinkomsten. De geregistreeerde exportwaarden vertonen een sterkere daling dan de productie, zonder dat er een duidelijke verklaring voor wordt gegeven.

De productie van padie is geconcentreerd in het Nickerie district, waar meer dan 95% van de productie plaatsvindt.

Tabel 2: Totale natte padieproductie naar regio (Ton)

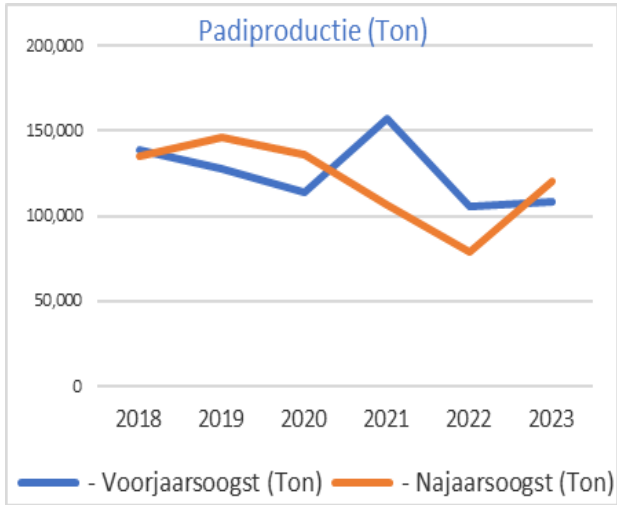
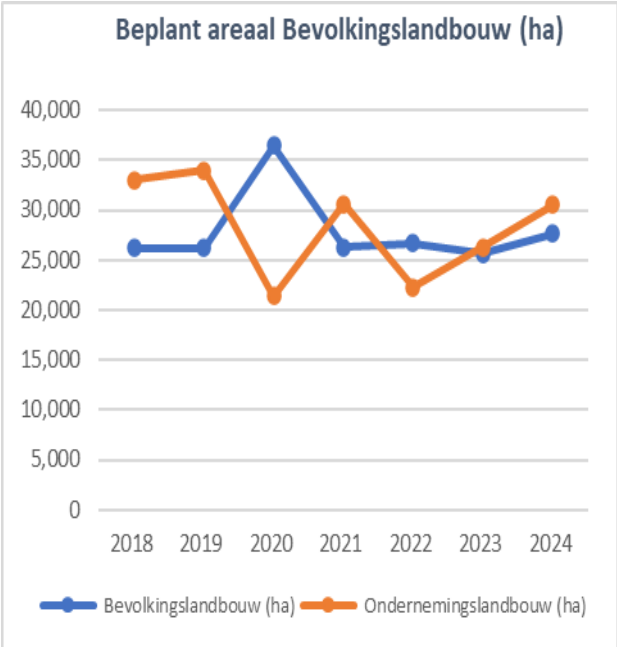
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
- Nickerie	267,744	268,897	245,956	259,646	182,573	223,885	290,665
- Overige Districten	6,172	5,369	3,880	4,103	1,662	5,003	NA

Bron: SAIS

De padieproductie wordt administratief opgedeeld in 2 categorieën t.w. de bevolkingslandbouw en de ondernemingslandbouw. In de categorie bevolkingslandbouw vallen bedrijven met een areaalgrootte van 0,01 - 12 ha en boven 12 ha wordt ondernemingslandbouw genoemd. Het aandeel van deze 2 groepen wisselt sterk, waarbij het beplant areaal ruwweg 50-50 wordt verdeeld.

De inzaai vindt plaats in 2 periodes van het jaar. Vanwege de regenseizoenen geschiedt de inzaai voor de voorjaarsogst in principe vanaf de tweede week van november tot eind december van het jaar daarvoor. Voor de Najaarsoogst is dat vanaf de tweede week van mei tot eind juni. Een gereguleerde inzaai met inachtneming van de inzaaikalender is ook van belang voor een optimale verdeling van het beschikbare irrigatiewater.

Schattingen van het aantal mensen dat direct en indirect werkzaam zijn in de rijst waardeketen liggen tussen 4.000 en 6.000, ca. 3% van de beroepsbevolking van Suriname. In 2024 droeg de rijstsector meer dan 40 miljoen USD bij aan het Bruto Binnenlands Product (BBP).

Najaarsoogst 2024

De cijfers van de najaarsoogst 2024, zoals bijgehouden door het Ministerie van LVV, geven aan dat er 1161 kleine boeren in totaal 10.356 hectaren hebben beplant. De administratie van het bestuur in het district Nickerie is opgedeeld in 5 ressorten. Enigszins afwijkend van de formele definitie van bevolkingslandbouw is in de volgende tabel gekeken naar de kleine boeren die verschillende percelen, samen tussen 0.1 en 30 hectare rijstland, bewerken. De kleinste productie-eenheid bedroeg 0.6 hectare en de grootste 30 hectare. De gemiddelde oppervlakte door de kleine boeren bewerkt bedroeg 8.9 hectare. De grootste bedrijfsomvang was in het ressort Wageningen, met een gemiddelde van 22.9 hectare.

Tabel 3: Padiboerenbestand Bevolkingslandbouw Nickerie Beplant Najaarsoogst 2024

	Resort:	# boeren	# hectare	Kleinste(ha)	Grootste(ha)	Gem beplant (ha/boer)
1	West 1	123	1009	0.6	30	8.2
2	West 2	395	3120	0.6	28.8	7.9
3	Oost 1	370	2401	0.6	24	6.5
4	Oost 2	248	3253	1	30	13.1
5	Wageningen	25	573	2	24	22.9
	Totaal:	1161	10356			8.9

Bron: LVV Regio West

Opvallend is het verschijnsel dat om schaalvoordelen te behalen vele boeren ertoe overgaan om arealen te huren van boeren die stoppen met produceren en op meerdere plekken (meestal nog wel in het eigen ressort) tot productie overgaan. Deze vorm van schaalvergroting leidt echter niet tot kostenverlaging, aangezien de grondhuurvergoeding is gestegen van 6 zakken naar ca. 10 zakken natte padie per hectare.

1.2. De Rijst Waardeketen

De waardeketen voor rijst bestaat uit verschillende fasen, van toeleverende goederen en diensten via veldproductie, bewerking en handel naar consumptie. De belangrijkste schakels daarbij zijn:

- 1. Inputsvoorziening:**
 - Zaaizaadselectie en -productie
 - Levering van kunstmest, pesticiden
- 2. Machinediensten:**
 - Grondbewerking
 - Oogsten
- 3. Veldproductie**
 - Waterbeheer en ongediertebestrijding
 - Groei en rijping van rijstplanten
- 4. Verwerking en opslag**
 - Transportdiensten veldproductie
 - Schonen en Drogen

- Pellen
- Polijsten en sorteren
- Verpakken

5. Distributie en handel

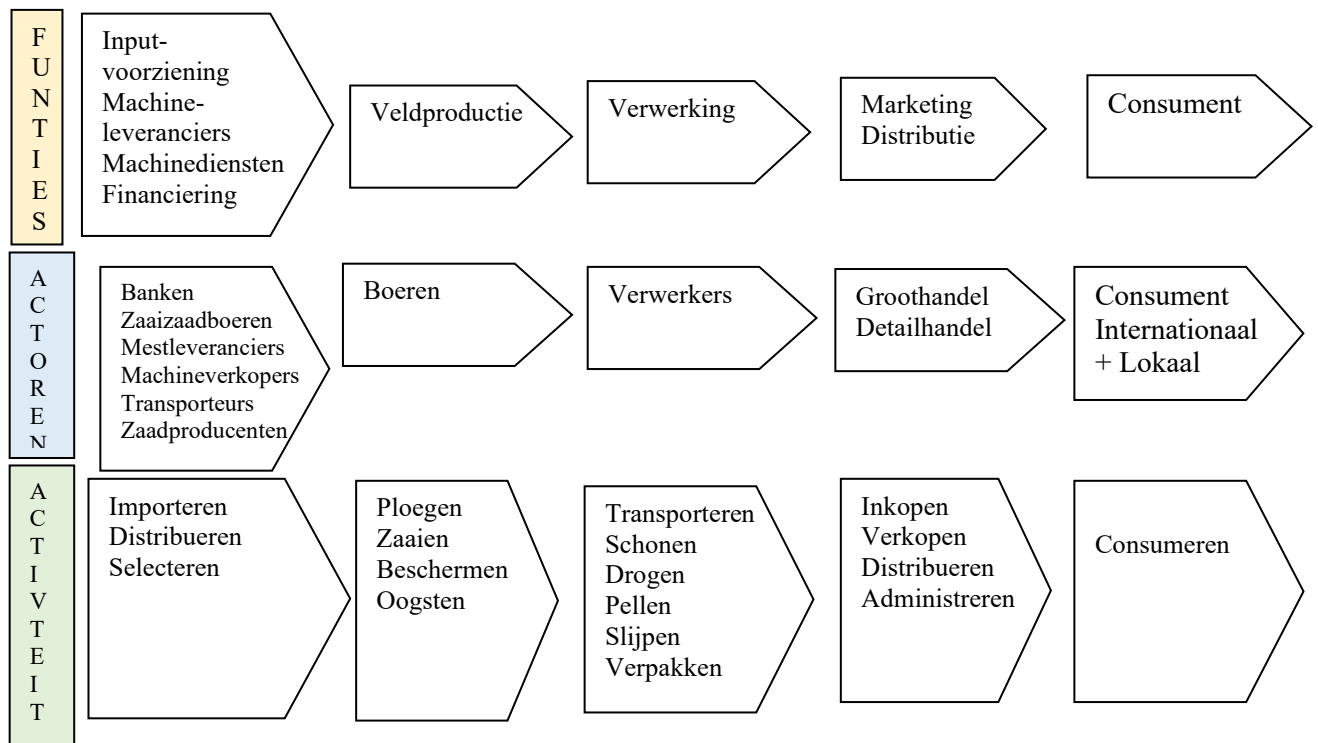
- Transport naar haven en markten
- Lokale Handel en Export

6. Consumptie

- Bereiding in huishoudens, restaurants en voedselverwerkende bedrijven

De rijstwaardeketen is ook een netwerk van publieke en private interacties en verantwoordelijkheden. De publieke verantwoordelijkheden liggen vaak in infrastructuur (wegen en irrigatie), beleid en regelgeving (zaadwetten, exportregels enz.), onderzoek en ontwikkeling (variëteitenselectie enz.) en landbouwvoorlichting. De private verantwoordelijkheden zijn geconcentreerd langs de toeleveringsketen van het leveren van inputs via veldproductie en verwerking tot de handel.

De Rijst Waardeketen:

1.3. Rijst in het MOP

In het Meerjaren OntwikkelingsPlan (MOP) 2022-2026 is aangegeven dat de rijstsector de landbouwproductie domineert “met een padieproductie die naar gewicht gemiddeld 64 procent uitmaakt van de totale landbouwproductie en voor ongeveer 88 procent beslag legt op het totaal beplante areaal”.

Er is een Sterkte-Zwakte Kansen en Bedreigingen (SWOT) analyse voor de sector ontwikkeld met maar liefst 9 Zwaktes.

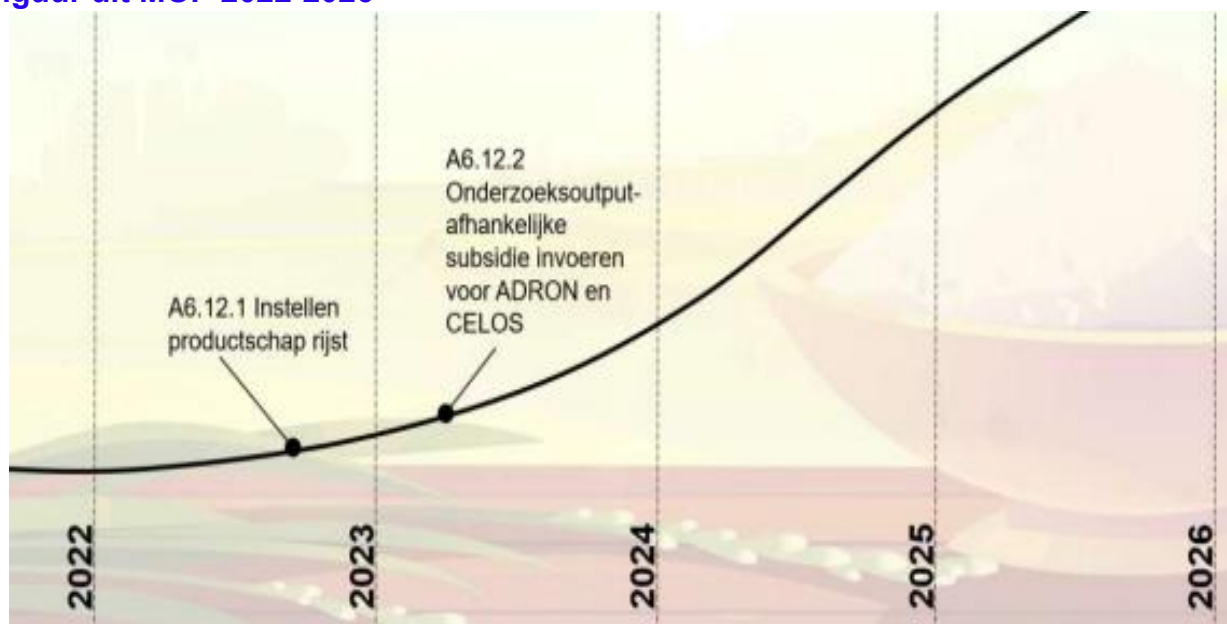
STERKTEN: a) Ervaring met rijstbouw b) Geschikt grond, water, zon c) Basisvoedselvoorziening d) Rijst is de belangrijkste landbouw exportproduct en 3e deviezenverdiener van het land, na goud en olie e) Voornamelijk gemechaniseerd f) Ondanks dalende productie en andere obstakels is er continuïteit van productie	ZWAKTEN: g) De sector is verdeeld. Onvoldoende communicatie en samenwerking met stakeholders, met als gevolg grote inefficiënties, lage productiviteit en hoge kosten h) Het institutioneel instrumentarium (ADRON, CELOS en AdeK) wordt onvoldoende ingezet voor onderzoek ten behoeve van de rijstsector i) Zwakke concurrentiepositie, hoge kosten, verminderde productie, zwakke organisatiegraad j) Kleine boeren zijn afhankelijk van opkopers/ verwerkers wat betreft de opkoop prijs van padie k) Vergrijzing in de sector l) Achterstallig onderhoud van droge en natte infrastructuur m) hoge importcomponent wat betreft productiemiddelen waaronder machines, werktuigen, onderdelen, chemicaliën, kunstmest n) Beperkte toegang regionale en internationale markten o) Slecht functionerende waterschappen p) Ontbreken van incentives q) Ontbreken van marktinformatiesysteem
KANSEN: r) Value-added producten: cereals, soepen, babyvoeding, snacks, crackers, cake, pasta etc. s) Toename internationale rijstprijs	BEDREIGINGEN: t) Onvoorspelbare risico's als gevolg van klimaatsveranderingen, extreem weer, ziekten en plagen

Ondanks de vele gesignaleerde Zwaktes wordt er in het MOP voor de sector een goede toekomst aangegeven. Daartoe zijn er echter slechts 2 benodigde Strategische Actiepunten geformuleerd t.w.:

1. Instellen Productschap Rijst (2e helft 2023)
2. Invoeren Onderzoeks-output afhankelijke subsidies voor Adron, Celos en Adek (1e helft 2024)

In de praktijk blijft de planmatige aanpak uit en blijkt ook geen van deze Actiepunten prioriteit te hebben gehad.

Figuur uit MOP 2022-2026

2. De Internationale Rijstmarkt

2.1. De Wereld Productie, Consumptie en Handel

Rijst¹ wordt door ongeveer de helft van de wereldbevolking geconsumeerd en levert meer dan 20 procent van de wereldwijde calorie-inname. Het grootste deel van de wereldwijd geproduceerde rijst wordt geconsumeerd in het land van productie. Slechts ongeveer 6 procent van de productie wordt internationaal verhandeld. Dit lage handelsniveau draagt bij aan de volatiliteit van de internationale rijstprijzen die worden aangestuurd door de wereldwijde vraag en aanbod.

Productie, Export en Import

Het totale beplante areaal in de wereld is ca. 155 miljoen hectare, wat een jaarlijkse productie van ca. 900 miljoen ton rijst oplevert, waarvan ca. 55 miljoen ton rijst (6%) op de wereldmarkt komt.

Alle grote rijstexporteurs (India, Thailand, Cambodja, Vietnam en Pakistan), behalve de VS, zijn gevestigd in Azië. Met een geëxporteerd volume van 17.9 miljoen ton - gelijk aan ongeveer 30% van het totale geschatte wereldwijde exportvolume - was India in 2023 de belangrijkste rijstexporteur ter wereld. Ze wordt gevolgd door Thailand (8,7 miljoen ton), Cambodja (5.8 miljoen Ton), Pakistan (4.6 miljoen ton), Vietnam (3.8 miljoen) en de Verenigde Staten (2,7 miljoen ton). Deze zes grootste exporteurs leveren in totaal 43 miljoen ton, ca. 80% van de wereldrijsthandel, wat de geconcentreerde aard van de rijsthandel laat zien.

Het interne beleid van al deze landen omvat zowel het faciliteren van de binnenlandse rijstproducenten als de grote exporteurs. Het netto-effect van dit ondersteuningsbeleid is de continue verlaging van de productiekosten in deze landen en de continue verbetering van hun internationale concurrentievermogen.

Tabel 4: Wereld Rijst Export Volumes

Rijst Exportlanden	2019	2020	2021	2022	2023
	Exportvolume Ton	Exportvolume Ton	Exportvolume Ton	Exportvolume Ton	Exportvolume Ton
Wereld	43870398	46939659	53508674	55671474	54936896
India	9819123	14612602	21279907	22236585	17864984
Thailand	7580431	5688868	6075759	7695325	8747565
Cambodia	555457	654287	636175	641735	5756507
Pakistan	4588958	3987042	3985944	4603953	4560394
Viet Nam	5466974	5632508	5711671	4382337	3767962

¹ De hoofdsoorten rijst zijn: 1. Indica-rijst – Langkorrelig, droog en luchtig na het koken. 2. Japonica-rijst – Kortkorrelig, kleverig en zacht na het koken (bijv. Sushi-rijst). 3. Aromatic-rijst – Geurige rijstsoorten zoals Basmati en Jasmine. 4. Kleefrijst.

USA	3641445	3292828	3378265	2480836	2697048
-----	---------	---------	---------	---------	---------

Bron: International Trade Center (ITC)

De gemiddelde consumptie per hoofd van de bevolking in de wereld bedraagt 60 kg per jaar. Dit varieert enorm met als extremen Myanmar met 230 kg en de Europese Unie met gemiddeld 6 kg. In de regio gaat Cuba aan kop met 160 kg per capita. Binnen de Caricom staan Suriname en Guyana aan kop met respectievelijk 104 kg en 97 kg per capita, gevolgd door Haïti met 78 kg en Jamaica met 40 kg.

De grootste importeurs van rijst wereldwijd zijn Nigeria, Indonesië, Irak, de Filipijnen, Saoedi-Arabië en Iran.

Globale Rijsthandel

De internationale exporten zijn naar stadium in de verwerking op te delen in 4 productcategorieën²:

- o Padie; met de korrels nog in de schil.
- o Bruine of Cargo rijst; waarbij de padie door een sheller is gegaan en het kaf is verwijderd. Het bevat iets meer vezels, vitamine E, fosfor en calcium dan witte rijst. Bruine rijst kan worden geconsumeerd zoals het is of worden gemalen tot witte rijst.
- o Witte rijst; rijst waarvan zowel de schil- als zemellagen zijn verwijderd, ook wel Gemalen rijst of Gepolijste rijst genoemd.
- o Breukrijst; witte rijst naar de mate gebroken rijstkorrels.

De exportwaarden zijn in de volgende Tabel aangegeven t.w.:

Tabel 5: Wereld Export Waarden (*1000 US\$)

	2019	2020	2021	2022	2023	Aandeel
Padie	870,479	1,094,371	1,088,766	1,172,381	2,702,555	8%
Cargo rijst	1,723,626	1,832,902	1,495,167	1,593,603	1,560,201	5%
Witte rijst	19,892,274	20,649,843	22,085,244	24,329,097	28,079,099	80%
Breuk rijst	1,640,688	2,051,145	2,804,137	3,235,604	2,534,960	7%
Totaal:	24,127,067	25,628,261	27,473,314	30,330,685	34,876,815	100%

Bron: International Trade Center (ITC)

De witte rijst is met een marktaandeel van ca. 80% verreweg de grootste deelmarkt. De cijfers van de afgelopen 5 jaar tonen aan dat de witte rijst in exportwaarde met 9% per jaar groeit. De exportwaarde van Cargo rijst vertoont daarentegen een daling met ca. 2% per jaar.

Tabel 6: Totale Rijstexporten Wereld

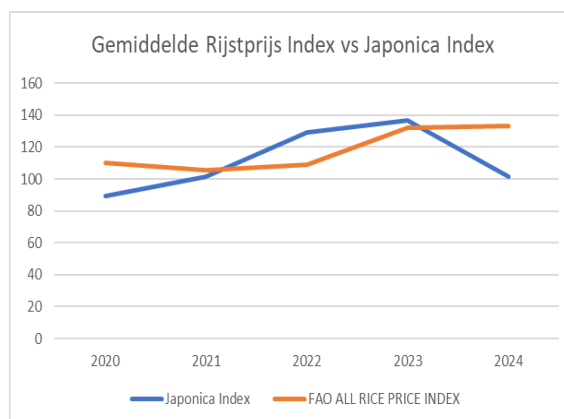
	2019	2020	2021	2022	2023	Groei/jaar
Wereld Exportvolume (*Miljoen Ton)	43,9	46,9	53,5	55,7	54,9	6.3%
Wereld Exportprijzen (US\$/Ton)	550	546	514	545	635	3.9%
Wereld Exportwaarde (*Miljard US\$)	24.1	25,6	27,5	30,3	34,9	11.1%

² De rijst variëteiten worden in 3 klassen naar lengte-breedte van de korrel geïdentificeerd t.w.: Langkorrelige rijst (lange, slanke korrels, ongeveer 4 keer langer dan breed), Mediumkorrelige rijst (2,5 tot 3 keer langer dan breed) en Kortkorrelige rijst (1 tot 2 keer langer dan breed).

Bron: ITC

De beste rijststatistieken worden verzameld door de Food and Agriculture Organization (FAO). De wereldexporten vertonen een volumegroei van 6.3% per jaar, terwijl de wereldbevolking, het aantal te voeden monden, met 1.1% groeit. Dit reflecteert een stijgende internationale vraag.

De FAO houdt voor de verschillende rijstsoorten (w.o. Japonica, Indica en Aromatische rijst) de prijsontwikkeling bij. De exportprijs ontwikkeling van de verschillende rijstsoorten worden samengevoegd in een FAO All Rice Price Index. Deze vertoont in de grafiek een duidelijk stijgende prijstrend. De exportprijzen voor de Japonica rijst (Japonica Index) welke Suriname produceert, vertoonden een fors stijgende trend, maar lieten in 2024 een scherpe daling zien, weer naar het oude niveau rond US\$ 550 per Ton.

De meeste landen streven naar voedselonafhankelijkheid waardoor ze grote voorraden aanhouden. Deze bedragen ca. 30% van de wereldwijde consumptie en gemiddeld vijf keer de totale rijsthandel op jaarbasis. Samen met het subsidiebeleid en verhoogde productiviteit van veel landen hebben de voorraden grote invloed op de internationale prijzen.

De vraag naar rijst zal in het komende decennium minimaal toenemen met de wereldbevolkingsgroei. Deze toenemende vraag zal naar verwachting worden gedekt door intensievere productie en verbeterde technologieën en in mindere mate door toename van het beplante areaal. Alleen waar land beschikbaar is, zal de rijstproductie toenemen door landuitbreiding. Aangezien vele landen niet over extra landbouwgrond beschikken zal de internationale handel verder toenemen.

Om te gedijen op zowel de binnenlandse als de exportmarkt is niet alleen efficiëntere productie en verwerking vereist, maar ook het volledig benutten van de korrel, m.n. meer toegevoegde waarde voor rijst, de componenten ervan en de producten.

2.2. De Regionale Rijstproductie en Handel

Hoewel Guyana en Suriname kleine spelers zijn in de internationale rijsthandel, zijn ze de grootste rijstexporteurs in de regio. De regionale rijstimport is goed voor ongeveer 3,5% (of ongeveer 0,8 miljoen ton) van de totale wereldwijde rijsthandel. Cuba en Haïti zijn samen goed voor ongeveer 80% van deze import.

De meeste rijstimporten door Caribische landen komen van buiten de regio. Guyana en Suriname zijn de belangrijkste rijstexporteurs binnen CARICOM. Het Common External

Tariff (CET) voor importen in de CARICOM bedraagt voor rijst 25%. Deze bescherming van de regionale producenten tegen goedkopere importen uit derde landen is echter significant lager dan de CET van 40% die voor de meeste agrarische en voedselproducten geldt. De overige Cariforum-landen die rijst produceren zijn de Dominicaanse Republiek, Haïti, Belize en Trinidad & Tobago.

Suriname: De Surinaamse rijstexporten vertonen de laatste 5 jaar een dalende trend in zowel de exportvolumes als de exportwaarden. De exporten daalden van 117,774 Ton in 2019 naar 45.404 Ton in 2024. Dit is geen toevallige uitschieter, aangezien de exporten tussen 2021 en 2023 gemiddeld 43.535 Ton bedroegen. Terwijl de exportvolumes jaarlijks daalden met ca. 6% daalden de exportopbrengsten met gemiddeld 12%.

Tabel 7: Suriname Rijstexport volumes en waarden

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Groei/jaar
Exportvolume (*Ton)	117,774	104,097	67,591	42,466	42,634	45,404	-6%
Exportwaarde (*1000US\$)	37,597	43,453	32,543	22,087	25,273	NA	-12%

Bron: SAIS

Tabel 8: Suriname Rijstexport bestemmingen (Ton)

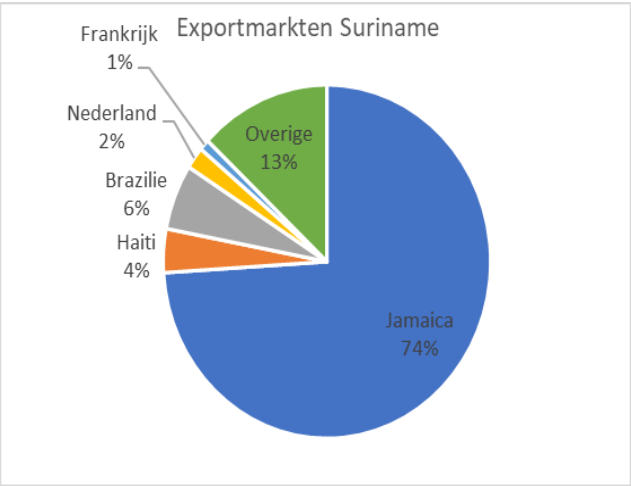
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Aandeel (%)
Jamaica	39,589	52,347	49,813	45,191	33,563	31,504	74%
Haïti	19,250	26,066	0	0	0	1,650	4%
Brazilië	2,550	2,400	9,555	0	0	2,650	6%
Nederland	4,219	797	6,007	3,207	554	973	2%
Frankrijk	2,750	2,601	2,650	1,200	1,350	275	1%
Portugal	11,438	26,070	25,677	7,799	0	0	0%
Overige	12,129	7,493	10,395	10,194	6,999	5,681	13%
Totaal	91,925	117,774	104,097	67,591	42,466	42,733	100%

Bron: SAIS

De Surinaamse exporteurs hebben steeds meer problemen om hun product winstgevend te exporteren. Enerzijds zijn de productiekosten erg hoog ten opzichte van de gangbare internationale prijzen. Anderzijds kunnen de exporteurs de kwaliteit van het Surinaams exportproduct niet garanderen en zijn ze niet altijd in staat te voldoen aan geldende standaarden, met name van de EU.

Er is ook een duidelijke verschuiving in de afzetmarkten waarneembaar, waarbij de bulk van de Surinaamse exportrijst naar Jamaica gaat. Het marktaandeel van de exporten naar Jamaica, die in 2018 nog maar 43% bedroeg, is gestegen naar gemiddeld 77% in 2022-2023.

Het 2^e exportland in 2023 is Brazilië met 6% van de exporten. De exporten naar Brazilië vertonen een grillig verloop. Terwijl deze in 2020 nog 9%

bedroegen, zijn de exporten in 2021 en 2022 naar nul teruggevallen.

De export naar Haïti, het 3^e exportland die in 2019 nog 22% van de exporten afnam, was in de jaren 2020 t/m 2022 naar nul teruggevallen. In 2023 werden de exporten hervat en kon 4% van de totale export worden afgezet.

De geconstateerde concentratie van het overgrote deel van de export op 1 markt is riskant. Een degelijk marktonderzoek ter diversificatie van de rijstexportmarkten wordt hierbij aanbevolen.

Guyana: In 2024 behaalde Guyana op 109.891 hectare, een recordproductie van 725.282 Ton, met een gemiddelde opbrengst van 6,6 Ton per hectare. Guyana exporteerde daarvan 425.490 ton rijst en bijproducten naar 30 landen, wat een omzet van meer dan US\$ 287 miljoen opleverde.

Tabel 9: Rijst Exportmarkten Guyana

Importlanden	Exportwaarde 2020	Exportwaarde 2021	Exportwaarde 2022	Exportwaarde 2023	Exportwaarde 2024
Wereld:	258,342	207,806	207,090	240,679	286,926
Portugal	28,272	32,391	34,045	38,658	57,626
Cuba	0	88		45,194	56,873
Jamaica	18,001	23,222	30,437	27,544	38,709
Brazil	20,381			11,660	26,974
Trinidad & Tobago	12,154	15,393	21,241	21,345	20,158

Source: ITC

Daarmee heeft Guyana als kleine rijstexporteur, met een aandeel van de wereldwijde exporthandel van ca. 1%, een positie op het internationale toneel verworven. De andere twee Zuid-Amerikaanse rijstexporteurs, Uruguay en Argentinië, hebben een aandeel in de wereldwijde export van rijst van respectievelijk 3% en 1%.

In tegenstelling tot Suriname beschikt Guyana over een actief internationaal marketingbeleid en exporteert naar 30 verschillende markten. De belangrijkste markten zijn in volgorde van belangrijkheid: Portugal, Cuba, Jamaica, Brazil en T&T, die samen goed zijn voor 70% van Guyana's exporten.

Guyana staat bekend om zijn hoge mate van organisatie van padie- en rijstproducenten. De planning en besluitvorming binnen de Guyana Rice Development Board (GRDB) van Guyana voor de rijstindustrie is veel gemakkelijker dan in Suriname.

2.3. De Europese Rijstproductie en Handel

De totale rijstproductie in de Europese Unie (EU) beslaat ca. 425.000 ha en behaalt een gemiddelde opbrengst van 7.0 ton padie per ha. Padie wordt geproduceerd in 8 lidlanden waarvan Italië voor 50% en Spanje voor 30% van de productie zorgdraagt.

De EU is niet zelfvoorzienend in haar rijstbehoefte. De binnenlandse consumptie van de EU bedraagt ca. 2.8 miljoen Ton, terwijl de productie ca. 1.8 miljoen Ton bedraagt. Jaarlijks wordt het deficit van ca. 1.2 miljoen ton rijst (40%) geïmporteerd (voornamelijk Indica lange korrel rijst).

Suriname heeft als ACP-exporteur kunnen genieten van de preferentiële toegang. In het verleden produceerde Suriname een hele goede rijstkwaliteit, welke grotendeels zijn weg naar de Europese markt vond. Helaas is, naast de aangescherpte markteisen, de kwaliteit van onze rijst in de afgelopen decennia sterk achteruitgegaan. Het ontbreken van een adequaat laboratorium voor kwaliteitscontrole is hierbij een bottle neck. Zonder een grootschalig moderniseringsprogramma zal de rijstsector niet kunnen overleven op de EU-markt.

Een aanvullende beperking op het exporteren is de frequentie van drugstransporten in de rijstcontainers vanuit Suriname. De benodigde additionele controle is tijd consumerend en kostenverhogend.

2.4. De Actuele Prijzen voor Surinaamse Rijst

De internationale prijzen voor rijstproducten fluctueren enorm. Het vaststellen van een reële verkoopprijs voor de diverse rijstproducten heeft derhalve slechts een beperkte geldigheid.

Voor de berekening van een haalbare opkoopprijs voor een baal natte padie af-veld is het echter noodzakelijk met de huidige prijzen te werken. Daarbij onderscheiden we 3 deelmarkten voor de Surinaamse rijstproducten t.w.:

- De internationale markt voor Cargo rijst;
- De internationale markt voor Witte rijst;
- De nationale markt voor Witte rijst;

Daarnaast is er nog een kleine nationale markt voor slijpmeel en zemel.

Export Cargo: De exporteur sluit een overeenkomst met de buitenlandse afnemer op FOB-Nieuwe Haven basis. Het transport van de fabriek naar de haven vindt plaats over land per 25-Ton container. De overschakeling van watertransport naar wegtransport in het verleden heeft de kosten verhoogd naar US\$ 24 per Ton. De totale handling kosten op de haven bedragen US\$ 10 per Ton. De aangeboden prijs voor Cargo rijst bedraagt momenteel rond US\$ 465 per Ton FOB-Nieuwe Haven. Na aftrek van transport- en handling kosten (belasting, havenkosten, documenten, scan) bedraagt de Af-fabriek prijs US\$ 431 per Ton Cargo rijst.

Tabel 10: Internationale Cargo prijs

Internationale Cargo prijs	US\$/Ton
FOB Nieuwe Haven US\$	465
Transportkosten Nickerie-Nw. Haven	24
Handling	10
Prijs Af-fabriek	431

Export Witte Rijst: De prijs voor Witte rijst bedraagt momenteel rond US\$ 625 per Ton FOB-Nieuwe Haven. Na aftrek van transportkosten ad US\$ 24 per Ton en handling kosten ad US\$ 10 per Ton bedraagt de Af-fabriek prijs US\$ 591 per Ton Witte rijst.

Tabel 11: Internationale Witte rijst prijs

Internationale Witte rijst prijs	US\$/Ton
FOB Nieuwe Haven US\$	625
Transportkosten Nickerie- Nieuwe Haven	24
Handling	10
Prijs Af-fabriek	591

Afzet Lokale Markt: Op de lokale markt wordt er voornamelijk Witte rijst geconsumeerd. De groothandelsprijs voor Witte rijst geleverd aan de groothandel bedraagt momenteel rond US\$ 676 per Ton. Na aftrek van de transportkosten ad US\$ 24 en distributiekosten ad US\$ 4, bedraagt de Af-fabriek prijs US\$ 648 per Ton rijst.

Tabel 12: Lokale Markt Witte rijst prijs

	Prijs/ 40 lb.	Groothandel (SRD/kg)	US\$/kg	US\$/Ton
Opbrengst Lokale Markt	450	25.0	0.68	676
Transportkosten				24
Distributiekosten				4
Prijs Af-fabriek				648

Voor Breukrijst wordt er op de lokale markt een prijs van SRD 7.400 (US\$ 200) per Ton genoteerd, terwijl er voor Slijpmeel en Zemel respectievelijk SRD 3.145 (US\$ 85) en SRD 1.480 (US\$ 40) wordt geboden.

Tabel 13: Lokale Markt prijs Overige rijst producten

	Prijs (\$RD / Ton)	Prijs (US\$ / Ton)
Breukrijst	7.400	200
Slijpmeel	3.145	85
Zemel	1.480	40

3. De Productiekosten van Natte Padie

3.1. Inleiding

De totale kosten van de productie van natte padie af-veld per seizoen omvat de in geld uitgedrukte noodzakelijk³ opgeofferde productiemiddelen (w.o. zaaizaad, mest) en prestaties van de ingezette productiemiddelen (w.o. arbeid, machinediensten).

Hierbij wordt de Bottoms-up berekening van de kostprijs van de natte padieproductie gehanteerd. In de berekening is gewerkt in huidige SRD prijzen terwijl er, in het bijzonder voor toekomstige berekeningen, ook de tegenwaarde in US\$ is aangegeven. Hierbij is de wisselkoers van SRD 37 voor de US\$ gehanteerd.

De belangrijkste kostencomponenten van de padieproductie worden verdeeld in Vaste kosten en Variabele kosten.

3.2. De Vaste kosten

De Vaste kosten, zijn de kosten die niet direct aan de productie zijn gekoppeld. Deze worden wel naar de hectare teruggerekend en worden hiernavolgend belicht.

1. Grondkosten

De kosten van landbouwgrond betreft de erfpacht- of grondhuurkosten welke aan de Staat dient te worden betaald en/of de huurkosten wanneer de grond van derden worden gehuurd. Vanwege te kleine arealen gaat men voor schaalvergroting steeds meer ertoe over gronden van derden te huren. Dit wordt echter nergens geregistreerd. Dit is kostenverhogend, maar geschiedt onregelmatig en de omvang is moeilijk te kwantificeren. De kosten variëren sterk tussen SRD 75 voor domeingrond en bij huur van derden tot SRD 5.000 per hectare per seizoen.

Uitgaande van domeingrond bedragen de grondkosten SRD 75 (US\$ 2.0) per hectare. De huurkosten van gronden van derden zijn hier niet in opgenomen.

2. Afschrijving Duurzame productiemiddelen

De duurzame productiemiddelen gaan langer dan 1 seizoen mee en nemen derhalve per seizoen in waarde af. Hoewel er geen uitgaven bij gepaard gaan dient er per seizoen op te worden afgeschreven.

Bromfiets: De kleine boer is doorgaans op meerdere locaties actief en verplaatst zich veelal per bromfiets. Op basis van de aanname van een economische levensduur van 6 jaar en een zero restwaarde wordt er per seizoen 1/12e deel van de vervangingswaarde ten bedrage van SRD 36.000 afgeschreven. Deze bedraagt teruggerekend SRD 375 (US\$ 10.1) per hectare per seizoen

³ Noodzakelijk betekent dat verspillingen c.q. kosten die voorkomen hadden kunnen worden, niet in rekening mogen worden gebracht.

Rugspuit: Op basis van de aanname van een economische levensduur van 6 jaar en een zero restwaarde wordt er per seizoen 1/12e deel van de vervangingswaarde ten bedrage van SRD 30.000 afgeschreven. Deze bedraagt teruggerekend SRD 313 (US\$ 8.4) per hectare per seizoen.

3. Ondernemersloon

De kleinschalige padieverbouwer bewerkt volgens de cijfers van ADRON gemiddeld ca. 8 hectare per seizoen. Voor de vaste inzet van zijn arbeidskracht gedurende gehele seizoen van 6 maanden dient hij minimaal het wettelijk vastgestelde minimumloon van SRD 8.000 per maand te verdienen. Voor het gehele seizoen bedraagt het berekende ondernemersloon SRD 6.000 (US\$ 162) per hectare.

3.3. De Variabele Kosten

De kosten die direct gekoppeld zijn aan de productie worden hiernavolgend belicht.

1. Grondbewerkingskosten

Voor de droge en natte grondbewerking worden tractoren met ploeg, inclusief operator en brandstofkosten, ingehuurd. Sommige bevolkingslandbouwers beschikken over een eigen (oude) tractor met ploeg. Voor deze boeren met eigen machines zou de afschrijving, inclusief onderhoud, brandstof en smeermiddelen, in de kostprijs moeten worden opgenomen. Het is echter voor de kleinschalige bevolkingsrijstbouw niet economisch verantwoord om deze tractoren te vervangen. Uitgaande van de inhuur van machinediensten is de prijs voor droge en natte grondbewerking samen, gesteld op SRD 10.000 (US\$ 270) per hectare⁴.

De kosten voor waterbeheer op de velden bestaan uit het periodiek ophalen van de kavelsloten. Deze worden gemiddeld om de 3 seizoenen opgehaald en worden geraamd op SRD 1333 (US\$ 36) per hectare per seizoen. Het begreppelen van het areaal kost SRD 250 (US\$ 6.8) per hectare.

Irrigatiewatervoorziening: De polders van Nickerie zijn ingericht op zwaartekracht irrigatie. De irrigatiewatertoevoer vindt plaats via pompen te Wakay en te Wageningen. Deze worden door de Staat verzorgd en de kosten hiervan worden vooralsnog niet aan de boeren in rekening gebracht en derhalve niet in de kostprijs van padieproductie meegerekend. Beide pompstations functioneren echter suboptimaal. Er zijn nog steeds 3 verschillende ministeries (ROS, OW en LVV) bij de irrigatiewatervoorziening betrokken en het “Waterbeheersingsoverleg” functioneert niet. Hierdoor, alsmede door het niet functioneren van een afdwingbare inzaaikalender, is er geen sprake van een gegarandeerde irrigatiewatervoorziening.

⁴ Voor de coöperaties worden iets lagere tarieven gehanteerd. Daar is niet mee gerekend aangezien het niet duidelijk is of alle kosten in deze tarieven zijn opgenomen c.q. of deze lagere tarieven duurzaam haalbaar zullen zijn.

Aangezien sommige boeren die niet op tijd en ook niet over voldoende irrigatiewater kunnen beschikken middels Vadini pompen en buitenboordmotoren zelf water inpompen dienen ook de eventuele door hun gemaakte pomp- en brandstofkosten te worden gecijferd. Dit hoort echter niet in de normale kostprijs, maar is de-facto wel een financiële kostenpost voor de groep van boeren die vaker irrigatiewater moeten ontberen. Met name in de kleine regentijd bij de Voorjaars oogst doet het zich veelvuldig voor, vooral in geval de Wakay en Wageningen pompen niet optimaal functioneren. Derhalve is er separaat een berekening gemaakt voor degenen die zelf hun water moeten inpompen. Dit is als variant kostprijs “met Pompkosten” op pagina 21 opgenomen.

2. Kosten van Zaaizaad

De kwaliteit van het zaaizaad bepaalt de resistentie van het gewas, de uniformiteit en de opbrengst van het gewas. Bij de kosten van padiezaad wordt onderscheid gemaakt tussen boeren die eigen zaad afkomstig van de eigen aanplant (1e of 2e nabouw) selecteren en boeren die zaad extern aankopen. De benodigde hoeveelheid zaaizaad varieert tussen 175 en 250 kg per hectare. Hier wordt een gemiddelde van 210 kg per hectare, tegen de prijs van extern aangekochte zaaizaad aangehouden. Op basis van een prijs van SRD 12 (US\$ 0,30) per kg. bedragen de kosten van padiezaad SRD 2.550 (US\$ 69) per ha.

De inzaaikosten omvatten tevens de Arbeid van een pool van werkers. De kosten hiervan zijn geraamd op SRD 900 (US\$ 24) per ha. De Inzaai kan ook per vliegtuig worden gedaan. Hoewel het kostenverhogend werkt kiest een deel van de kleine boeren voor de vliegtuigbespuiting. Dit is geen noodzakelijk onderdeel van de kostprijs in de bevolkingsrijbouw. Aangezien het wel voorkomt is hier een variant kostprijs “met Vliegkosten” op pagina 21 opgenomen.

3. Kosten van Bemesting

Er zijn afhankelijk van de bodemvruchtbaarheid verschillende meststoffen nodig w.o. Ureum en NPK. Vaak wordt er ook apart Fosfaat toegediend. Verder wordt er diverse meststoffen in kleinere hoeveelheden toegevoegd w.o. bladmest (met micro- en macro-elementen) en organische meststoffen. Dit geschiedt doorgaans op trial-and-error basis. Door bodemonderzoek kunnen bemestings-schema's op maat worden gemaakt. Adron beschikt echter nog steeds niet over een eigen bodemlaboratorium.

Voor een goede opbrengst moet Ureum in drie splitsingen worden toegediend op de juiste tijden. De benodigde hoeveelheid Ureum varieert sterk, mede afhankelijk van het gebruik van andere meststoffen. Hier wordt een gemiddelde van 200 kg per hectare aangehouden bij een gemiddelde prijs van SRD 25 per kg. Daarnaast ook diverse andere meststoffen tot een totaal van SRD 8.943 (US\$ 242) per hectare.

De bemestingskosten bestaan verder uit transportkosten ad SRD 200 (US\$ 5.4) en Arbeid van een pool van werkers. De kosten voor arbeid zijn geraamd op SRD 2.700 (US\$ 73) per hectare. Ook hier wordt er incidenteel met het vliegtuig bemest.

4. Kosten van Gewasbescherming

De kosten van Gewasbescherming bestaat uit de aanschaf van diverse Insecticiden en Pesticiden en de arbeidskosten van handmatige bespuiting. De meest voorkomende ziekten en plagen komen van: rupsen, waterkevers, slakken, bibitvlieg, stengelboorder, schimmels en zaadwanten. Het gebruik van chemicaliën vindt niet altijd op verantwoorde wijze plaats, hetgeen zijn weerslag vindt in de productkwaliteit m.n. residuen in het eindproduct. De toepassing van milieuvriendelijke ecologische beschermingsmiddelen is helaas nog niet van de grond gekomen in de padieteelt.

De aanschaf van de diverse chemicaliën bedragen samen SRD 2.150 (US\$ 57) per hectare. De totale arbeidskosten van de verschillende handmatige bespuitingen van in totaal 8 bespuitingsrondes, bedragen SRD 1.600 (US\$ 43) per hectare.

6. Kosten van Onkruidbestrijding

Het bestrijden van onkruiden zowel op de velden als op de dammen geschiedt ook handmatig. Door beter onderhoud en egalisatie van de velden en adequate irrigatie en lozing kan onkruid met minder chemicaliën worden bestreden.

De kosten van herbiciden bedragen SRD 1.313 (US\$ 35) en de handmatige bespuitingen SRD 650 (US\$ 17.6) per hectare.

6. Oogstkosten

De kleine padieverbouwer beschikt doorgaans niet over een combine. De kosten voor de huur van combinediensten voor het oogsten bedraagt SRD 5.500 (US\$ 149) per hectare⁵.

7. Aanschaffingen/ Diverse kosten

Hierin zijn de diverse uitgaven die telkens weer om de hoek komen kijken opgenomen (o.a. telecommunicatie, brandstoffen, smeermiddelen, reparaties). Een deel van de gereedschappen: w.o. kruiwagen, schop, houwer, tjap, emmers, gaan doorgaans meer dan 1 seizoen mee. Deze worden afwisselend vervangen en teruggerekend geraamd op in totaal SRD 3.400 (US\$ 92) per hectare per seizoen.

8. Rentekosten

Vanwege de lage rentabiliteit van de padieteelt dient de ondernemer voor de aanschaf van de benodigde inputs en betaling voor machinediensten een bancaire seizoen krediet te sluiten. De rente op seizoenkredieten ligt tussen de 15% en de 18% op jaarbasis. Aangezien de kredieten worden opgenomen op verschillende tijdstippen binnen het seizoen, is het gemiddelde rentepercentage teruggerekend naar 6% van de totale variabele kosten. Per seizoen zijn de gemiddelde rentekosten SRD 2.489 (US\$ 67) per hectare.

De totale kosten van de veldproductie bedraagt SRD 50.713 (US\$ 1.371) per hectare.

⁵ Het incidenteel gebruik van de Bulter is niet in de kosten meegenomen.

3.4. De Bottoms-up Kostprijsberekening

De totale kostprijs is gebaseerd op gemiddelden en aannames op basis van de statistieken en de praktijkervaring binnen de bevolkingslandbouw. In werkelijkheid is er een grote variatie tussen de regio's, binnen de regio, de irrigatiewaterbeschikbaarheid, de kavelgrootte, het aantal kavels beplant.

Het grootste deel (87%) van de kosten is variabel, terwijl de vaste kosten 13% van de totale kosten bedragen. De cruciale kostenposten zijn de grondbewerking en de bemesting die elk 23% van de kosten beslaan.

Tabel 14: Berekening Productiekosten Natte Padie per hectare

	Kostprijsopbouw:	SRD	US\$
I	Vaste Kosten:		
I.1.	Grondhuurkosten	75	2
I.2.	Afschrijvingen	688	19
I.3.	Ondernemersloon	6000	162
II	Variabele Kosten		
II.1	Grondbewerking	11582	313
II.2	Zaaizaad	3450	93
II.3	Bemesting	11843	320
II.4	Gewasbescherming:	3750	101
II.5	Onkruidbestrijding	1963	53
II.6	Oogstkosten	5500	149
II.7	Aanschaffingen/Diversen:	3400	92
II.8	Gemiddelde Rente	2489	67
	Totale Kosten per hectare	50738	1371

3.5. De Gemiddelde Kostprijs versus de gerealiseerde Productie

Volgens de statistieken van het ministerie van LVV is erdoor de bevolkingslandbouw in de Najaarsoogst van 2024 een gemiddelde opbrengst per afge oogste hectare van 5.2 Ton natte padie gerealiseerd, welke overeenkomt met 66 balen. Afgezien van de vele inefficiënties binnen en buiten het padieveld, wordt dit productieniveau als vertrekpunt beschouwd.

Bij een gemiddeld kostenniveau van SRD 50.713 en een gemiddelde productie van 66 balen natte padie bedraagt de kostprijs per baal SRD 770 (US\$ 20.8). Die kostprijs neemt af naarmate er een hogere veldopbrengst wordt gerealiseerd. Zo daalt de kostprijs bij een productie van 8 Ton per hectare (ca.100 balen) naar ca. SRD 500 per baal.

Ter referentie: Aan de westkant van de Corantijnrivier in Guyana is er in dezelfde periode een gemiddelde productie per hectare gehaald van 6,6 Ton (84 balen) per

hectare. Indien de bevolkingslandbouw ook dat niveau van 84 balen/ha zou hebben gehaald dan zou de gemiddelde kostprijs ca. SRD 607 bedragen.

Tabel 15: Gemiddelde Kostprijs per baal natte Padie

Opbrengst (in Ton/ha)	Opbrengst (in Balen/ha)	Kostprijs (SRD/baal)	kostprijs (US\$/baal)
5.2	66	771	20.8
5.5	70	729	19.7
6	76	668	18.1
6.6	84	607	16.4
7	89	573	15.5
7.5	95	534	14.4
8.0	101	501	13.5

Voor de 2 varianten welke de kostprijs verder zouden verhogen wanneer deze zich zou voordoen zien de kostprijzen er als volgt uit.

Variant “met Pompkosten”

Indien een boer heeft ingezaaid in een polder waar het irrigatiewater niet altijd beschikbaar is dan zal hij moeten pompen om zijn investering te redden. De opgegeven pompkosten van irrigatiewater variëren afhankelijk van de ligging per polder. Op basis een gemiddelde aantal draaiuren en brandstofkosten zijn de pompkosten geraamd op gemiddeld SRD 5.280 (US\$ 143) per hectare.

Tabel 16: Gemiddelde Kostprijs Variant “met Pompkosten” per baal natte Padie

Opbrengst (in T/ha)	Opbrengst (in Balen/ha)	Kostprijs (SRD/baal)	kostprijs (US\$/baal)
5.2	66	856	23.1

Variant “met Vliegkosten”

Het inzaaien en bemesten van de velden in de bevolkingslandbouw vindt ook per vliegtuig plaats. De vliegkosten variëren afhankelijk van de vliegtijd, welke afhankelijk is van de ligging van het padieveld t.o.v. het vliegveld en zijn gemiddeld geraamd op SRD 5.660 (US\$ 153) per hectare. Anderzijds wordt door gebruik van het vliegtuig bespaard op de arbeid van zowel de zaaiploeg als de bemestingsploegen. De kosten hiervan bedragen SRD 3.600 (US\$ 97). De meerkosten door inzet van het vliegtuig bedraagt per saldo SRD 2.060 (US\$ 56).

Tabel 17: Gemiddelde Kostprijs Variant “met Vliegkosten” per baal natte Padie

Opbrengst (in T/ha)	Opbrengst (in Balen/ha)	Kostprijs (SRD/baal)	Kostprijs (US\$/baal)
5.2	66	804	21.7

4. De Kosten van de Rijstverwerkende industrie

4.1. De Verwerking van Natte Padie tot Rijstproducten

De kosten voor de verwerking van de grondstof, de natte padie, tot aan de aflevering van het eindproduct in het schip op de exporthaven of lokaal aangeleverd bij de lokale handel, variëren met de kwaliteit van de aangeleverde natte padie, de schaal van de operatie, de efficiëntie van de fabriek, de lokale energiekosten, de arbeidskosten etc.

Voor het berekenen welke opkoopprijs maximaal haalbaar is voor de opkoop van natte padie af-veld door de rijstverwerkende industrie is de Top-down methodiek gehanteerd. Het vanuit de markt terugrekenen om de haalbare opkoopprijs te kunnen bepalen vindt plaats in 3 stappen t.w.:

1. Het bepalen van de Af-fabriekprijzen;
2. Het berekenen van de totale Verwerkingskosten;
3. Het berekenen van de haalbare opkoopprijs.

4.2. De Berekening van Af-fabriekprijzen

Het vertrekpunt voor de exportproducten is de overeengekomen internationale marktprijs, doorgaans geleverd aan boord van een schip gelegen aan de kade van de exporthaven. In ons geval is het de Free-on-Board (FOB) Nieuwe Haven prijs. Het vertrekpunt voor de afzet op de lokale markt is de groothandelsprijs voor verpakte rijst in Paramaribo.

In maart 2025 werden de navolgende prijzen genoteerd t.w.:

- Cargo rijst FOB-Nw Haven: US\$ 465/Ton
- Witte rijst FOB-Nw Haven: US\$ 625/Ton
- Witte rijst Lokaal Groothandel: US\$ 676/Ton

Teneinde de Af-fabrieksprijs te kunnen berekenen dienen hiervan de transport- en havenkosten enerzijds en de transport- en distributiekosten anderzijds te worden afgetrokken.

1. **Transport- en havenkosten exporten:** Het vervoer van de verpakte rijst van de fabriek naar de Nieuwe Haven vindt plaats over de weg per 25-Ton containers. De transportkosten bedragen gemiddeld US\$ 24 per Ton en de diverse havenkosten zijn geraamd op US\$ 10 per Ton. De totale kosten bedragen SRD 1224 (US\$ 34) per Ton.
2. **Transport- en distributiekosten lokale verkopen:** Het vervoer van de verpakte rijst van de fabriek naar de lokale verkooppunten is eveneens geraamd op US\$ 24 per Ton. De distributiekosten landelijk zijn geraamd op US\$ 4 per Ton. De totale kosten bedragen SRD 1.036 (US\$ 28) per Ton.

Hieruit worden de Af-fabrieksprijs voor de verschillende eindproducten berekend:

Tabel 18: Berekening Af-fabrieksprijzen rijstproducten

internationale Cargo rijst prijs		US\$/Ton	Internationale Witte rijst prijs		US\$/Ton
FOB Nieuwe Haven US\$		465	FOB		625
Transport Nickerie-Nw.Haven		24	Transport Nickerie-Nw.Haven		24
Handling		10	Handling		10
Af-fabriek		431	Af-fabriek		591

Lokale Markt Witte rijst prijs	Prijs/ 40 lbs	Groothandel (SRD/kg)	US\$/kg	US\$/Ton
Opbrengst Lokale Markt Witte rijst	450	25.0	0.68	676
Gem. Transportkosten Nickerie-groothandel				24
Distributiekosten lokaal				4
Af-fabriek				648

4.3. De Berekening van de Verwerkingskosten Fabriek

Van de af-fabrieksprijzen worden de kosten van de verschillende stappen in het verwerkingsproces afgetrokken. Deze zien er als volgt uit:

1. Transport van Natte Padie van Veld naar Droger/Pelmolen:

De opkoper/verwerker zorgt doorgaans voor het transport van de natte padie naar de fabriek. Dit geschiedt doorgaans met 4-Ton pick-ups. De totale kosten, inclusief arbeid, variëren met de afstand van het veld tot de droger/pelmolen en ligt tussen de SRD 9 (US\$ 0,25) en SRD 18 (US\$ 0,5) per baal natte padie. Hier is met een gemiddelde van SRD 12,60 (US\$ 0,38) gerekend.

2. Schoon- en Droogkosten:

Om vocht te verwijderen en schimmelvorming te voorkomen moet de natte padie, na opschoning, worden gedroogd van een vochtgehalte van gemiddeld 20% naar 14%. De Schoon- en Droogverliezen variëren met de kwaliteit van de padie en liggen tussen 10% en 15%. Hier wordt gerekend met een gemiddelde van 12.5%. De totale droogkosten, inclusief energie en arbeidskosten, bedragen gemiddeld SRD 94 (US\$ 2.6) per baal natte padie.

3. Pel- en Slijpkosten:

Bij het verwijderen van het kaf van de padiekorrel om bruine rijst (cargo) te produceren bedraagt het pel rendement gemiddeld 51%. Gemiddeld levert dit 40 kg kwaliteits-cargorijst (< 8% breuk) op.

De Slijp- en Polijstkosten betreffen het malen van bruine rijst om witte rijst te verkrijgen en het polijsten van witte rijst om een gladde en glanzende afwerking te verkrijgen. De kosten, inclusief energie en arbeidskosten, bedragen gemiddeld SRD 108 (US\$ 3) per baal natte padie. Voor witte rijst bedraagt deze SRD 123 (US\$ 3.4).

4. Verpakkingskosten

De aankoopkosten voor zakken, inclusief het bedrukken van etiketten variëren tussen US\$ 25 per Ton rijst voor grootverpakking en US\$ 40 voor de klei verpakking. In deze berekening is een gemiddelde van SRD 1200 (US\$ 32.5) aangehouden. Teruggerekend bedragen de verpakkingskosten, inclusief arbeid en elektriciteit, gemiddeld SRD 39 (US\$ 1,1) per baal natte padie.

5. Overhead:

Deze post, welke omvat de algemene kantoorkosten, marketingkosten, nationale en internationale communicatie, is geraamd op SRD 185 (US\$ 5) per Ton rijst oftewel SRD 14 (US\$ 0.4) per baal natte padie.

6. Rentekosten:

De kosten verbonden aan de financiering voor de opkoop van natte padie bedraagt SRD 11 (US\$ 0,3) per baal natte padie.

Tabel 19: Kostprijsberekening Verwerking Natte padie

Cargo rijst	US\$/baal nat	Witte rijst	US\$/baal nat
Veldtransport	0.4	Veldtransport	0.4
Drogen	2.6	Drogen	2.6
Pellen/slijpen	3.0	Pellen/slijpen	3.4
Verpakking	1.1	Verpakking	1.1
Overhead	0.4	Overhead	0.4
Rente opkoop	0.3	Rente opkoop	0.3
Verwerkingskosten/baal nat	7.7	Verwerkingskosten/baal nat	8.1

Uit de berekeningen blijkt dat de kosten voor de productie van Witte rijst per baal natte padie hoger zijn dan voor Cargo rijst.

5. Het Beschikbaar Saldo voor Opkoop Natte Padie

Het beschikbaar saldo voor opkoop van natte padie wordt berekend door van de af-fabrieksprijzen de daarbij behorende verwerkingskosten af te trekken.

Tabel 20: Beschikbare marge voor opkoop Natte Padie per Deelmarkt

Cargo Rijst Export		Witte Rijst Export	
Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)	11.8	Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)	12.2
Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)	438	Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)	453
Lokale Markt			
Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)	14.1		
Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)	522.9		

De gemiddelde productie van rijstproducten van ca. 150.000 Ton is opgedeeld in de volgende marktaandelen t.w.:

- Lokale markt 40%
- Export Cargo: 27%
- Export Witte Rijst: 33%

Met behulp van de in voorgaande tabellen berekende beschikbare marges is op basis van de verschillende marktaandelen een gewogen haalbare opkoop prijs voor een baal natte padie berekend.

Tabel 21: Gemiddeld Haalbare Opkoop prijs Natte Padie (SRD per baal)

Gemiddelde marktaandelen:	%	Beschikbaar (in US\$)	US\$	Haalbare opkoop prijs (SRD/baal)
Export Cargo	27%	11.8	3.16	
Export Witte Rijst	33%	12.2	4.08	
Lokale markt Witte rijst	40%	14.1	5.65	
Gem. Productie:	100%	Opkoop prijs	12.89	477

Op basis van de Top-down methode, uitgaande van de gegeven marktprijzen en de berekende verwerkingskosten bedraagt de gemiddeld haalbare opkoop prijs voor een baal natte padie SRD 477 (US\$ 12.9).

6. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De rijstsector in Suriname is reeds geruime tijd in moeilijk vaarwater. Er is sprake van verslechterde productieomstandigheden, stagnerende productie, verhoogde productiekosten, een verzwakte internationale concurrentiepositie, een zwakke organisatiegraad en verzwakte instituties. De onderlinge communicatie en samenwerking binnen de geledingen van de productieketen is slecht. Dit bemoeilijkt de besluitvorming en de benodigde verbetermaatregelen blijven uit.

Break-even

Het break-even punt geeft weer het productieniveau waarbij de totale opbrengsten gelijk zijn aan de totale kosten. Uit de berekeningen blijkt dat de break-even kostprijs van natte padie af-boerderij bij een gemiddelde opbrengst in de bevolkingspadieteelt van 5,2 ton per hectare per seizoen SRD 771 (US\$ 20.80) bedraagt, terwijl opkoop prijs van de verwerker bij de huidige marktprijzen en verwerkingskosten nauwelijks boven het niveau van SRD 477 (USD 12,9) per baal kan uitkomen. Voor een duurzame internationaal competitieve rijstsector zal het verschil van SRD 294 (US\$ 7.9) per baal dienen te worden verkleind.

Het verschil wordt veroorzaakt door een aantal variabelen binnen en buiten de veldproductie. Relevante factoren buiten de veldproductie zijn:

- De marktprijzen: Hier heeft de sector slechts beperkte invloed op. Door actief marktonderzoek kan de huidige concentratie van de export op 1 markt niet alleen worden doorbroken, maar mogelijk interessantere markten worden aangeboord. Voorwaarde is wel de levering van een product van consistente kwaliteit die voldoet aan de hedendaagse markteisen. Standaardisatie en certificering van rijstproductie en -kwaliteit (ISO-9000 en HACCP), inclusief verbeterde kwaliteitscontrole (o.a. residu laboratorium) zijn hierbij van belang. Een degelijk marktonderzoek ter diversificatie van de rijstexporten wordt hierbij tevens aanbevolen.
- De transportkosten van fabriek naar haven: De transportkosten over de weg zijn hoog. Voor de langere termijn zal er moeten worden geïnvesteerd in het herstel van het watertransport. Een onderzoek naar de haalbaarheid hiervan wordt aanbevolen.
- De verwerkingskosten van de industrie. Hierbij wordt aanbevolen geen vergunningen af te geven voor nieuwe pelmolens, maar wel sterke ondersteuning te geven aan een fabrieksmoderniseringsprogramma.

Aangezien het niet aannemelijk is dat bovengenoemde factoren in de komende jaren het verschil van 32% afdoende zal kunnen opvangen zal er ook dringend gewerkt moeten worden op veldproductieniveau, inclusief de verhoging van de opbrengst per hectare.

Op basis van de kostencijfers wordt het gemiddelde break-even punt bereikt bij een veldproductieniveau van 7.6 Ton of 96 balen natte padie per hectare. Dat is moeilijk te realiseren. Een mogelijk realistische target is om de gemiddelde opbrengsten per

hectare te verhogen van de huidige 5.2 Ton naar 6.6 Ton per hectare, welke in buurland Guyana wordt gehaald.

De veldproductiekosten kunnen worden verlaagd door o.a.:

- a. Schaalfactoren: Door het beschikbaar areaal ad 50.700 ha beter te benutten kan de huidige inzaaifactor van 1.14 naar minimaal 1,5 worden gebracht. Middels het financieel faciliteren van ADRON kan de beschikbaarheid van gecertificeerd zaaizaad worden verruimd.
- b. Bemestingskosten: Aangezien de bemestingskosten met ca. 23% tot een van de grootste kostenposten behoort, is adequate bodemkennis van belang. Met precieze bodemkennis m.b.v. Smart precisie technologie kunnen met bemestingsadvies op maat lagere bemestingskosten worden gerealiseerd.
- c. Bespuitingskosten: Het waar mogelijk matigen in het bespuiten van het assortiment van chemicaliën door boeren, alsmede het verruimen van hun kennis hieromtrent (voor o.a. traceerbaarheid en GAP-certificatie). Ook hier kunnen op maat gesneden bespuitingsadviezen tot kostenbesparing leiden.
- d. Voldoende irrigatiewater op tijd beschikbaar: Dit kan volgens Adron de rijstopbrengst significant verhogen. Daartoe dienen de pompstations van Wakay en Wageningen volledig operationeel te zijn. Tevens dienen de velden nauwkeurig te worden geëgaliseerd en de watertoevoer op polderniveau te worden gemonitord.
- e. De rentekosten: Deze kunnen middels een overheids-stimuleringsprogramma, conform het 7% woningbouwprogramma, worden verlaagd.
- f. Door structurele fiscale maatregelen: Door o.a. vrijstelling van diverse belastingen (Investerings invoerrechtenvrij, restitutie verbruiksbelasting motorbrandstoffen) voor de bij de belastingdienst geregistreerde padieproducenten en verwerkers kunnen de kosten worden verlaagd.
- g. Verbetering financieel management: D.m.v. Training van de padieproducent in de opzet van een eenvoudige bedrijfsadministratie kan elke boer m.b.v. het rekenmodel zijn eigen kostprijs berekenen.

AANBEVELINGEN:

1. Sanering Aanplant

Percelen die niet incidenteel maar structureel (d.w.z. langer dan 3 aaneengesloten seizoenen) minder dan 4.5 Ton (56 balen) per hectare produceren dienen uit productie te worden gehaald, omdat de opbrengst structureel te laag is. Boeren die zo een richtlijn om welke reden dan ook negeren, kunnen worden uitgesloten van eventuele faciliteiten/subsidies in de toekomst.

2. Productschap Rijst

Er zijn diverse verbeterpunten binnen de waardeketen rijst mogelijk. Een duurzame verbetering van het concurrentievermogen kan slechts worden gerealiseerd als de sector opereert via een Productschap Rijst (Rice Development Board) welke opereert als een publiek-privaat orgaan, waarbij alle relevante belanghebbenden zijn betrokken.

3. Exportmarkt onderzoek: De prijzen die er wereldwijd geboden worden fluctueren sterk. Ook de consumentenvoorkeuren, kwaliteitseisen en Technische barrières van de verschillende bestaande en potentiële markten verschillen sterk. Vanwege het belang hiervan voor de opkoop prijs is een degelijk marktonderzoek ter diversificatie van de rijstexporten aanbevolen.

Annexen:

1. Suriname Rijst Database
2018-2024
2. Rekenmodel Kostprijs
Waardeketen Rijst

ANNEX 1:

MINISTERIE VAN LANDBOUW VEETEELT EN VISSERIJ

Suriname RIJST Database

2018-2024

MINISTERIE VAN LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ
AFDELING LANDBOUW STATISTIEK

B-1: BEPLANTE AREALEN EN PRODUCTIE VAN DROGE PADI

OMSCHRIJVING	EENH.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
PADI AREALEN:								
Staand areaal	ha	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790
Beplant: Voorjaars *	„	29,908	29,214	26,451	32,067	24,935	23,259	28,831
Najaars **	„	29,340	30,971	31,387	24,794	24,025	28,635	29,302
TOTAAL BEPLANT	ha	59,248	60,185	57,838	56,861	48,960	51,894	58,133
Totaal beplant waarvan:	ha	59,248	60,185	57,838	56,861	48,960	51,894	58,133
Bevolkingslandbouw	ha	26,204	26,237	36,426	26,258	26,691	25,603	27,607
Ondernemingslandbouw	ha	33,044	33,948	21,412	30,603	22,269	26,291	30,525
Totaal beplant naar Regio:								
- Nickerie	„	57,438	58,731	56,538	55,736	48,122	50,644	58,133
- Overige Distrikten	„	1,810	1,454	1,300	1,125	838	1,250	
PADI PRODUCTIE:								
Voorjaarsoogst (ton)	ton	138,847	127,916	114,101	157,359	105,235	108,369	144,155
Najaarsoogst (Ton)	„	135,069	146,350	135,735	106,390	79,000	120,519	146,510
TOTALE PRODUCTIE	ton	273,916	274,266	249,836	263,749	184,235	228,888	290,665
Totale productie waarvan:	ton	273,916	274,266	249,836	263,749	184,235	228,888	290,665
- Bevolkingslandbouw	„	125,435	131,988	150,507	126,511	102,898	130,507	28,770.0
- Ondernemingslandbouw	„	148,481	142,278	99,329	137,238	81,337	98,381	29,363
Totale productie naar Regio:								
- Nickerie	„	267,744	268,897	245,956	259,646	182,573	223,885	290,665
- Overige Distrikten	„	6,172	5,369	3,880	4,103	1,662	5,003	-
GEMIDDELDE PRODUCTIE/HA								
Voorjaarsoogst (ton)	kg	4.642	4.379	4.314	4.907	4.220	4.659	4.900
Najaarsoogst (Ton)	„	4.604	4.725	4.325	4.291	3.288	4.209	5.214
Landelijk	„	4.623	4.557	4.320	4.638	3.763	4.411	5.057
Bevolkingslandbouw	„	4.787	5.031	4.132	4.818	3.855	5.097	5.100
Ondernemingslandbouw	„	4.493	4.191	4.639	4.484	3.652	3.742	5.000
Nickerie	„	4.661	4.578	4.350	4.658	3.794	4.421	5.056
Overige Districten	„	3.410	3.693	2.984	3.647	1.984	4.002	

Noot:

Bevolkingslandbouw: Bedrijven met een areaal grootte van 0,01 - 12 ha.

Ondernemingslandbouw: Bedrijven met een areaal grootte > 12 ha.

* Voorjaars: beplanting vanaf de tweede week van november tot eind december.

** Najaars: beplanting vanaf de tweede week van mei tot eind juni.

B-2: AREALEN, PRODUCTIE, VERWERKING EN EXPORT VAN PADI

OMSCHRIJVING	EENH	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Staand areaal	ha	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790	50,790
2. Beplant areaal	,,	59,248	60,185	57,838	56,861	48,960	51,894	58,133
3. Cropping intensity	,,	1.17	1.18	1.14	1.12	0.96	1.02	1.14
4. Natte padie (21% vocht)	ton	298,383	298,765	272,152	287,308	200,692	249,333	290,665
5. Droge padie (14% vocht 91,8% van natte padie)	,,	273,916	274,266	249,836	263,749	184,235	228,888	266,830
6. Zaaizaad 140 kg./ha	,,	8,295	8,426	8,097	7,961	6,854	7,265	8,139
7. Veevoer + transport- verliezen (4% van 5)	,,	10,957	10,971	9,993	10,550	7,369	9,156	10,673
8. Droge padie voor verwerking (5-(6+7))	,,	254,664	254,870	231,745	245,238	170,011	212,467	248,018
9. Kaf en pelverliezen (24% van 8)	,,	61,119	61,169	55,619	58,857	40,803	50,992	59,524
10. Cargo uitleveringen (8- 9)	,,	193,545	193,701	176,126	186,381	129,209	161,475	188,494
11. Export Cargo + Parboiled	,,	48,206	52,339	25,903	16,678	10,948	69,087	65,772
12. Rest Cargo voor binnenlandse verwerking (10-11)	,,	145,339	141,362	150,223	169,703	118,261	92,388	122,722
13. Witte rijst (82% van 12)	,,	119,178	115,917	123,183	139,157	96,974	75,758	100,632
14. Export witte rijst (diverse breuk)	,,	43,719	65,435	78,194	50,913	31,518	40,723	38,825
15. Tot. binnenlandse cons. +voorraden (13-14)	,,	75,459	50,482	44,989	88,244	65,456	35,035	61,807
16. Slijpmeel (18% van 12)	,,	26,161	25,445	27,040	30,547	21,287	16,630	22,090
17. Exportwaarde rijst (SRD)	*1000	267,071	282,732	399,981	582,514	591,282	2,401,047	
18. Totale Export (11+14)	ton	91,925	117,774	104,097	67,591	42,466	109,810	104,597
19. % Export Cargo	%	52.4	44.4	24.9	24.7	25.8	62.9	62.9
20. % Export Witte Rijst	%	47.6	55.6	75.1	75.3	74.2	37.1	37.1

**B-3: EXPORThOEVEELHEDEN EN -WAARDEN VAN RIJST EN EXPORThOEVEELHEDEN
NAAR LAND VAN BESTEMMING**

OMSCHRIJVING	EENH	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<u>HOEVEELHEID:</u>								
Witte rijst	ton	40,930	64,341	77,078	50,385	31,466	39,731	36,682
Breuk rijst	„	2,789	1,094	1,116	528	52	992	2,144
Cargo	„	48,027	52,071	25,835	16,609	10,388	1,844	1,752
Parboiled rijst	„	179	268	68	69	560	67.24	4,826
TOTAAL	ton	91,925	117,774	104,097	67,591	42,466	42,634	45,404
<u>WAARDE:</u>								
Witte rijst	SRD1000	111,830	169,681	293,266	423,734	444,900	867,213	
Breuk rijst	„	5,063	2,191	2,055	3,692	1,818	17,184	
Cargo	„	149,099	109,528	104,054	153,653	138,023	42,669	
Parboiled rijst	„	1,079	1,332	606	1,435	6,541	1,474	
TOTAAL	SRD1000	267,071	282,732	399,981	582,514	591,282	928,540	
<u>GEMI EXPORTWAARDE/TON</u>								
Witte rijst	SRD	2,732	2,637	3,805	8,410	14,139	21,827	
Breuk rijst	„	1,815	2,003	1,841	6,992	34,962	17,323	
Cargo	„	3,104	2,103	4,028	9,251	13,287	23,139	
Parboiled rijst	„	6,031	4,970	8,912	20,797	11,680	21,920	
<u>LAND VAN BESTEMMING</u>		7.52	7.52	9.21	17.90	26.77	36.74	KOERS
<u>REGIO EN LAND:</u>		35,515	37,597	43,453	32,543	22,087	25,273	-0.058
<u>Caraïbisch gebied</u>								
Aruba	ton	591	773	592	851	608	472	
Dominicaanse Republiek	„							
Guadeloupe	„	767	357	392	449	250	296	
Haïti	„	19,250	26,066				1,650	
Jamaica	„	39,589	52,347	49,813	45,191	33,563	31,504	
Martinique	„	838	733	868	553	44	407	
Nederlandse Antillen	„	0					70	
Trinidad	„	679	403		350	371	449	
Overige	„	49	99	25	29	20	2,750	
TOTAAL	ton	61,763	80,778	51,690	47,423	34,856	37,598	
<u>Zuid-Amerika</u>								
Brazilië	„	2,550	2,400	9,555			2,650	
Fr. Guyana	„	1,654	1,228	1,755	1,405	1,673	67	
Guyana	„	1						
Overige	„	0	3,500	5,029				
TOTAAL	ton	4,205	7,128	16,339	1,405	1,673	2,717	
<u>Noord en Midden Amerika</u>								
Belize	„	0	0					
VS	„	0	0		100			
Overige	„	0	0					
TOTAAL	ton	0	0	0	100	0	0	
<u>Europa</u>								
België	„	1,525	300	1,075			110	
Duitsland	„	0		125	209			
Frankrijk	„	2,750	2,601	2,650	1,200	1,350	275	
Nederland	„	4,219	797	6,007	3,207	554	973	
Portugal	„	11,438	26,070	25,677	7,799			

Zwitserland	„	0						
Overige	„	6,025	50	534	4,420	2,003	1,060	
TOTAAL	ton	25,957	29,818	36,068	16,835	3,907	2,418	
Overige regio's	ton	0	50	0	1,828	2,030	0	
GENERAAL TOTAAL	ton	91,925	117,774	104,097	67,591	42,466	42,733	

Gemiddelde douane koers:

2018 -----> US\$ 1 = SRD 7,53

2019 -----> US\$ 1 = SRD 7,52

2020 -----> US\$ 1 = SRD 7,52 (januari t/m september)

-----> US\$ 1 = SRD 14,26 (oktober t/m december)

2021 -----> US\$ 1 = SRD 14,29 (januari t/m juni)

-----> US\$ 1 = SRD 21,46 (juli)

-----> US\$ 1 = SRD 21,59 (augustus t/m december)

2022 -----> US\$ 1 = SRD 26,77

2023 -----> US\$ 1 = SRD 36,74

Bron: Douane (ASYCUDA)

ANNEX 2: Rekenmodel Kostprijs Waardeketen Rijst

A. Bottoms-Up Kostprijsberekening Natte Padie								
	Kostenpost		Omschrijving	Hoeveelheid	Prijs (SRD)	Totaal SRD	Prijs US\$/#	Totaal US\$
I	Vaste Kosten:							
I.1.	Grondhuurkosten			1	75	75	2.0	2.0
I.2.	Afschrijvingen	Vervoer (bromfiets)	36000/12 seizoenen/8ha	1	375	375	10.1	10.1
		Motorspuit	30000/12 seizoenen	1	313	313	8.4	8.4
I.3.	Ondernemersloon		SRD 8000/ 8ha/ mnd	6	1000	6000	27.0	162.2
		Subtotaal Vaste Kosten:			Subtotaal:	6763		183
II	Variabele Kosten							
II.1	Grondbewerking	Droog	Machinedienst	1	2500	2500	67.6	67.6
		Nat	Machinedienst	1	7,500	7500	202.7	202.7
		Begreppelen		1	250	250	6.8	6.8
		Kavelsloot ophalen		0.33	4000	1332	108.1	36.0
II.2	Zaaizaad	Aankoop (incl. transport)		210	12.14	2550	0.3	68.9
			Handmatige Inzaai	1	900	900	24.3	24.3
II.3	Bemesting		Ureum (kg)	200	25	5000	0.7	135.1
			Fosfaat (kg)	50	50	2500	1.4	67.6
			NPK /Kalium (kg)	25	45	1125	1.2	30.4
			Bladmesting K-35 (l)	0.5	635	318	17.2	8.6
		Transportkosten		1	200	200	5.4	5.4
		Arbeidsloon		3	900	2700	24.3	73.0
II.4	Gewasbescherming:	Slakkenbestrijding	Brestan (kg)/	0.5	910	455	24.6	12.3

		Keiverbestrijding	Karate (I)	0.25	210	53	5.7	1.4
		Rupsenbestrijding	Bestac (I)	0.5	240	120	6.5	3.2
		Bibietvliegbestrijding	Bactara/Prontax/Adrimex(I)	0.4	480	192	13.0	5.2
			Diazimon (I)	0.5	435	218	11.8	5.9
		Stengelboorder	Admajor (I)	0.5	385	193	10.4	5.2
		Wantsenbestrijding	Diazimon	0.5	240	120	6.5	3.2
		Schimmelbestrijding	Fuzi-One (I)	1	800	800	21.6	21.6
		Arbeidsloon		8	200	1600	5.4	43.2
II.5	Onkruidbestrijding		Nomina (pak 0.1 kg)	1	120	120	3.2	3.2
			2-4 D Amine (I)	1	185	185	5.0	5.0
		Arbeidsloon		1	200	200	5.4	5.4
		Onderhoud infra	Glyfosate (I)	1	185	185	5.0	5.0
			Gramaxone (I)	1	120	120	3.2	3.2
			2-4 D Amine (I)	0.5	185	93	5.0	2.5
			Panali (100gr)	2	200	400	5.4	10.8
		Sticker voor alle bespuitingen		1	210	210	5.7	5.7
		Arbeidsloon		1	450	450	12.2	12.2
II.6	Oogstkosten	Combinehuur	Machinedienst	1	5500	5500	148.6	148.6
II.7	Aanschaffingen/Diversen:	Transportkosten (brandstof)	1 liter mengsel	48	50	2400	1.4	64.9
		Aanschaf gereedschappen		1	500	500	13.5	13.5
		Diversen		1	500	500	13.5	13.5
					Subtotaal	41487		1121.3
II.8	Gemiddelde Rente			1.00	2489	2489	67.3	67.3
		Subtotaal Variabele kosten:			Totaal	43976		1189
		Totale kosten				50738		1371

Variant: Met Pompkosten							
				Subtotaal	41487		1121.3
Waterpompen			120	44	5280	1.2	142.7
				Subtotaal	46767		1264.0
Gem. Rentekosten					2806		75.8
Vaste kosten					6763		182.8
Totaal met waterpompen					56335		1523

Variant: Met Vlieggkosten							
				Subtotaal	41487		1121.3
Gemiddelde vlieggkosten	Inzaai		0.074	35150	2584		69.8
	Bemesting		0.088	35150	3076		83.1
Minus	Arbeidskosten		4	900	-3600		-97.3
		Subtotaal			43546		1176.9
Gemiddelde Rentekosten					2613		70.6
Vaste kosten					6763		182.8
		Totale kosten			52921		1430

Gemiddelde Kostprijs per baal		Kostprijs/baal		Kostprijs/baal met pompen		Break-even	T/ha
Opbrengst (in Ton/ha)	Opbrengst (in Balen/ha)	Prijs (SRD/baal)	Prijs (US\$/baal)	Prijs met pompen	US\$/baal		
5.2	66	771	20.8	856	23.1		4.5
5.5	70	729	19.7	809	21.9		
6	76	668	18.1	742	20.0		

6.6	84	607	16.4	674	18.2
7	89	573	15.5	636	17.2
7.5	95	534	14.4	593	16.0
8	101	501	13.5	556	15.0

1. De perceelhuur van derden (10 zakken en meer) is niet in de berekening betrokken.
2. De bulterkosten voor eventuele afvoer padie af veld is niet opgebracht.
3. Het berijdbaar maken van kleidammen is niet opgebracht.
4. Managementloon o.b.v. minimumloon: 6 maanden @SRD 8000/8ha=SRD 6000

Samenvatting Kostprijsopbouw:	SRD/ha	US\$/ha	%
Vaste Kosten	6763	183	13
Variabele Kosten	43976	1189	87
Totale Kosten	50738	1371	100

	Kostprijsopbouw:	SRD	US\$	
I	Vaste Kosten:			
I.1.	Grondhuurkosten	75	2.0	0%
I.2.	Afschrijvingen	688	19	1%
I.3.	Ondernemersloon	6000	162	12%
II	Variabele Kosten			
II.1	Grondbewerking	11582	313	23%
II.2	Zaaizaad	3450	93	7%
II.3	Bemesting	11843	320	23%
II.4	Gewasbescherming:	3750	101	7%
II.5	Onkruidbestrijding	1963	53	4%
II.6	Oogstkosten	5500	149	11%
II.7	Aanschaffingen/Diversen:	3400	92	7%
II.8	Gemiddelde Rente	2489	67	5%
	Totale kosten	50738	1371	100%

B. Top Down Berekening Padiewaarde

Uitlevering

Rijstverwerking:

Natte Padie (21%)

Schoon- en droogverlies

Droge Padie

Kaf en Pelverlies (24%)

kg.

%

Wisselkoers/US\$

37

Producten:	53.4	65.0	US\$/T	US\$/baal	Producten:	kg	%	US\$/T	US\$/baal
Cargo rijst	40.7	51.5	431	17.54	Witte rijst (< 15% breuk)	32.6	80%	591	19.26
Breuken	9.5	12.0	200	1.90	Breuken	3.6	9%	200	0.72
Slijpmeel	1.6	2.0	85	0.13	Slijpmeel	4.5	11%	85	0.38
Zemel	1.0		40	0.04	Zemel	1		40	0.04
Totaal (US\$/baal nat)	51.7	65.5		19.6		40.7	1.0		20.4
Totaal (SRD/baal nat)				723.9	Totaal (SRD/baal nat)				753.6

Internationale Cargo rijstprijz	US\$/Ton
FOB Nieuwe Haven US\$	465
Transport Nickerie-Nw.Haven	24
Handling	10
Af-fabriek	431

Internationale Witte rijstprijz	US\$/Ton
FOB Nieuwe Haven US\$	625
Transport Nickerie-Nw.Haven	24
Handling	10
Af-fabriek	591

1202.5

Cargo rijst

Verwerkingskosten/baal nat	SRD/baal nat	US\$/baal nat
Veldtransport	13.9	0.4
Drogen	96.2	2.6

nat/T. wit

24.6

12.66

Witte rijst

Verwerkingskosten/baal nat	SRD/baal nat	US\$/baal nat
Veldtransport	13.9	0.4
Drogen	96.2	2.6

Pellen/slijpen	111.0	3.0
Verpakking	39.2	1.1
Overhead	14.6	0.4
Rente opkoop	10.9	0.3
	286	7.7
Cargo Rijst Export		

Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)	12.8	Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)	12.2
Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)	438	Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)	453

Pellen/slijpen	125.8	3.4
Verpakking	39.2	1.1
Overhead	14.6	0.4
Rente opkoop	10.9	0.3
	300.5	8.1
Witte Rijst Export		

Lokale Markt Witte rijst prijs	Prijs/ 40 lbs	Groothandel (SRD/kg)			US\$/kg	US\$/Ton	US\$/baal nat
Opbrengst Lokale Markt Witte rijst	450			25.0	0.68	676	
Gem. Transportkosten Nick-groothandel						24	
Gem. Distributiekosten						4	
Af-fabriek						648	22.3
Lokale Markt							
Beschikbaar voor opkoop (US\$/baal)							14.1
Beschikbaar voor opkoop (SRD/baal)							522.9

1036

Gemiddeld Haalbare opkoopprijs (SRD/baal)						
Gemiddelde marktaandelen:	%	Volume (Ton)		Beschikbaar (in US\$)		Haalbare opkoopprijs (SRD/baal)
Export Cargo	27%	40000		11.8	3.16	
Export Witte Rijst	33%	50000		12.2	4.08	
Lokale markt Witte rijst	40%	60000		14.1	5.65	
Gemiddelde Productie:	100%	150000			12.89	477

771 0.38